

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide eszimezőndék az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

A catholikus autonomia.

A magyar főpapság egyik kimagasló alakja, — Szatmár püspökének Schlauch Lőrincznek a Szent László társulat legutóbbi közgyűlését megnyitó beszéde korszakot képez.

Őröm s megnyugvással veszi bizonynyára minden catholikus ember tudomásul az erélyt, melylyel e beszédben hangsúlyozta, hogy a catholikus alapok, ügyek s iskolák kezelését kizárólag catholikus férfiakra kell bízni.

E nemcsak teljesen jogos, de törvényes kívánalom él milliók szívében, de kellett, hogy ezt oly hivatott mondja ki mint épen Szatmár évesen szóló püspöke.

A catholikusok ezzel csak azt követelik, a mi őket megilleti; s valamint mindenkor, mindenben tisztelgetben tartják más keresztény hitfelekezetek jogait, úgy elvárhatják, miként az ő jogaik is tisztelgetben tartassanak.

Be nem avatkozni más ügyeibe, de távol tartani minden beavatkozást saját ügyeitől, ez az, a mi fentartója a békés egyetértésnek és megerősítője annak.

Üdvözlét tehát a főpapság a miért kimondotta a nagy szót, határozottan, úgy a mint az őtet s az ügyet egyaránt megilleti.

De épen mert oly nagy horderőt tulajdonitunk ez enunciatciónak, nem titkoljuk, hogy sokak aggodalmát keltezte fel azon része, mely a catholikus autonómiát érinti; feltűnő már magában az, hogy e kérdéssel csak mint esetleg felvetésként emlékezik, s még feltűnőbb midőn azt mondja, hogy az autonomia szemben találna a királyi főkegyuri jogokat.

Nem értjük e kijelentést, mert ha nem

alterálja az apostoli király főkegyuri jogát az, hogy annak gyakorlatában esetleg most Tisza Kálmán, tehát protestáns férfi tanácsolja, még Schlauch ékesszólása sem győz meg bennünket, miért alterálna az, ha a tanács kizárólag catholikus férfiakról, akár egyházi akár világiak, akár ezektől együtt — származnék.

Ép oly kevéssé tudjuk megérteni, a mit a bizalomról mondott; mert bár elfogadjuk a tételt, hogy a catholikus autonomia csak azon körök bizalmára alapitva építhető fel, kik az egyház ügyeit vezetni hivatottak; nem akarjuk, hiinni, hogy e bizalomnak még csak ezután kellene megteremtetni, azt pedig határozottan kétségbe vonjuk, mintha e bizalomnak előfeltételei hiányoznának.

Hisz épen napjainkban ébred örvendetesen az összetartozandóság érzete, a hallgatást is mind kevesebbet ismerik liberális erénynek. S ha a tértelenség jelei tagadhatatlanul mutatkoznak is itt-ott, e tértelenségnek nem ürügye, de valóban oka az autonomia hiánya.

S a mint igaz, hogy minden intézmény csak úgy életképes, csak úgy lesz üdvös, ha érzett szükség idézi elő, ép úgy igaz, hogy az autonómiának szükségje jelen legyen.

A keresztény vallásfelekezetek közötti jogegyenlőség a catholikusokat ép úgy saját erejükre utalja mint a protestánsokat, de míg ez utóbbiaknak autonómiájuk tért ad erejük gyakorlatására, addig e tér a catholikusoktól nagy részben legalább, meg van vonva, természetes fejlődésük meg van nehezítve, hogy azt ne mondjuk leketlené téve.

E ferde, e természetellenes helyzet következménye az is, hogy míg más keresztény felekezeteknek igyekezete

dicséretes mozgalomnak tartatik, ismertetik, addig bármiféle catholikus mozgalom a gyanu bizonyos nemével találkozhat.

Az autonomia kellő tért nyit a buzgóknak, szaporítja a catholikus ügyek diadaléért küzdeni jogosítottak számát, buzgalomra, tevékenységre serkenti az egykedvűeket, szorosán egymáshoz fűzi a papság s világiak érdekeit, a nélkül, hogy az előbbieknek a catholikus nézetben is gyökeredző jogait, tekintélyét legkevésbé is alterálna, szóval helyesen alkalmazott, — kellőképpen szabályozott autonomia telti csak képessé a catholikusok egyemétt arra, hogy magas hivatásának minden irányban megfeleljen.

S mert ez meggyőződésünk, s mert hisszük, hogy e kérdés is azok közé tartozik, melyekben az első kimondott szó okvetlen, maga után vonja a többi. — Ismételtlen s melegen üdvözöljük Szatmár évesen szóló püspökét, most a szó, de mint reméljük nemsokára a tettek terén is.

Ugy legyen!

Hogy áll a világ?

ITTHON. Mint másként alig is lehetne, az összes figyelem az országgyűlés tárgyalásaira van irányozva, e figyelem azonban inkább az aggodás, mint a remény kifolyása, mert hosszabb idő óta megszokta a közönség, hogy a törvényhozástól minél kevesebb üdvöset várjon. Megszokta, hogy minden egy újonnan hozott törvényvel csak bajai öregbednek, sanjarsúsága növekedik. Egyszóval a Tisza-világtól nem vár — csak rosszat. A főrendiház rendezését célzó javaslat ellen mind élesebb alakul a hangulat nemcsak azok között, kiket közvetlen érint, a most jogosultak között, de szerteszét az egész országban, áttalánossá válik a hit, hogy Tisza Kálmán zsidó befolyás alatt készítette, zsidó befolyás alatt nyújtotta be javaslatát s zsidó befolyás alatt fogja megkísérteni keresztül terelését; hogy e rendezéssel a régi magyar alkotmány zárvóvét mozgatja

gyobb kényelmet biztosíthasson. Mondhatom nagyon elkényeztetett. Akaratom parancs volt elötte, ohajomnak pedig töle kitérhető módon tette eleget. Ha nem is boldognak, de megelégedettnak mondhatam magamat.

Egy délután midőn teendőmet elvégezve magányos lakásunk udvarán sétálgattam, heves zörgést hallottam utcaajtómonkon. Sietve nyitottam fel. Kiváncsiságom azonban csak megelégedéssé változott, midőn azon egy ismeretlen fiatal ember lépett be. Pár percig némán álltunk egymással szemben. Én nem tudom mit éreztem, de szívem úgy elsorult, hogy nem voltam képes egy szót kiejteni. Ő kezdte meg a beszédet. Udvarias hangon tudakozódott valamely különös nevű egyén lakszobája iránt, ki tudtával e házban van szállásolva. Csak nehezen tudtam őt tévedésről felelteteni. Olyan nagyon elfogult voltam, hogy hangom szinte reszketett válaszómban. Boszus voltam magamra megmagyarázhatlan lélektelenségemért.

Ó jobban fejtalalta magát. Illedelmes hangon kért tőlem alkalmatlanokodásért bocsánatot s távozni készült. Mielőtt azonban az ajtón kilépett volna, még egyszer visszafordult és setét szeméit, melyekben valamely bűvös fény ragyogott réám emelve hosszasan és szólanul pihentette rajtam.

E tekintet még inkább megzavart. Egész arcom lángolt, s szememet merően a földre szegeztem.

Pár percig szólanul álltunk egymással szemben. Ekkor elereszt az ajtó kilincsét és mellem lépre kezem után nyult. Nem volt erőm visszavonni azt. Ambar szememet folyton lesütve tartám, mégis éreztem átható tekintetét, mely lelkem mélyéig hatott. Megvoltam igéve. Ő törte meg a csendet. Hangja mély érzelemről reszketett, s mintegy delejes álmából keltett életre.

Nem annyira szót, mint susogá. — Ugy-e megbecsájt ön nekem, ki ezt az utat választottam, hogy önt, kit régóta imádkok egy percig

meg a kormány, az bizonyos nem is biztosítja semmi mert hát a zsidóutóljára is megbizhatatlan támasz, hogy az egész épület a kormány nyakába nem szakad; mert egyszer már elér e is a ponthoz, melyen túl menni soha nemkiné se szabad, még ha oly nagy mameluk hadat vezéreljen is.

AUSZURÍÁBAN. Mind élelnebb s élelnebb nyilvánul a zsidó ellenes áramlat; a reformerek — így nevezik magokat ott az antiszemiták — gyűléseit ezereknél látogatják, s most már a szokott zsidó fortély, hogy bérenczeikkel zavart idézzenek elő, sem használ semmit; a zavargókat egyszerűen — minden nagy emotio nélkül — kiteszik az ajtón, s tovább folyik lelkesedve, de a legnagyobb rendben a tanácskozás.

NÉMETORSZÁGBAN. A birodalmi gyűlés ellenzéki pártjai egyesülve ostromolják Bismarko. Azon kérdésben, valjon a képviselők napidijakat kapjanak-e vagy sem, le is szavazták, azért azonban a helyzet nem változik, azt uralja úgy mint eddig nemcsak vas akaratával, nemcsak szellemi felsőbbiségével, de az által különösen, hogy céljai nem más, mint hazájának nagysága, népeinek jóléte. — Valóban lesújtó az eredmény, ha Bismark s a mi Tiszánk között párhuzamot húzunk; ott a leszavazott Bismark óriási többséggel a házon kívül itt a többség támogatta Tisza még nagyobb kisebbséggel az országban, ott egy lánglelkű, egyenes beszédű államférfi mint szikla, melyet a habok hiába ostromolnak, itt egy rabulista a dialektika minden eszközeivel örökös tojás táncot járó clown, ki szarnok s szolga egy személyben. — No dehá régi dolog, hogy minden országnak olyan a kormánya a milyent megérdemel.

Franciaország újabbán felemelte a gabona vámat, ez által óézi saját termelőit, a beözönlő vidéki gabonától, persze nálunk nyugodtan kell tűrni mint nehezítik meg vidékiek vásárlunkat. A kamarában a szenatusról szóló törvényt tárgyalják; Franciaországban a felsőházat választani fogják, s kimondották, hogy a kamara tagjaira érvényes öszterhe tetlenségi törvény a senatus tagjaira is alkalmasassék.

Angliában az alsóház elfogadta a választó kerületeknek a kormány által javasolt új beosztását. E szerint az aisházai képviselők száma 12-vel fog szaporodni. Sudáni dolgokról újabb biztos hírek nem érkeztek, egyik nap Gordon haláláról, győzelméről hoz tudósítást.

közelebről szemléhessem. Ki tiltja meg a napsugárnak, hogy a völgyek virágát felkeresse. A csalóagnak, hogy a bokorban panasz dalát el ne zengje? Hisz én nem ohajtok többet mint ők. És önt látni akartam csak, s elmondhatom azt az édes reménytelen szerelmet, mely szívetem gyötír, boldog leszek mint a pacsipta, amelynek bánatában szívem megreped. Vagy kárthatna ön azért, hogy szememet a napba merem emelni, hogy önt gondolni elég merész voltam? Taposson szemem mint a férget, melyet a róza illata eláblott, mint éji lepkét mely a gyertya lángja fele röpdös hogy a csodás fényben éjjen össze. Hisz nem akartam mást mint látni önt es meghalni.

Szavait lázas szenvedéllyel rebege, s kezemet ajkához emelve forró csókkal halmozta el.

Meglepetésem a legmagasabb fokra hágott. Olyan jól esett szívemnek minden szava. Szerettem volna mindent elfeledni és keblére borulni. Hisz én nekem senkim, de senkim sem volt a világon, a kivel lelkem vágyait s szívem fájdalmait megértehettem volna. Magányosan álltam mint a puszták elhervadt virága. Szegény atyám nem hogy vigasztalhatott volna, sőt inkább ő szorult az én vigaszomra.

Női tartózkodásom azonban győzött indulatom felett. Kezemet kiszabadító kezei közül sértett hangon kiáltottam fel:

— De uram ez...

— Ez örültség, melybe szenvedélyem viharasodott, s a melyből kijönözni nem tudok, akarok! Oh én előre sejtettem, hogy az én osztályrészem a kétségbeesés, de vigasztal a tudat, hogy figyelmét sikerült irántam felkelteni, habár gyűlöletének árában. Ön engemet gyűlölhet, megvethet, de nem teheti többé hogy ne tudjon arról, miszerint én szeretem önt.

— Ez iovatatlanság egy nő irányában. E férfiuhoz nem illó tett.

— Önnek tehát könnyebben esik szétzárni

TÁRCZA.

Egy áldozat.

A való életből.

Kerés szünet után folytatás:

— Hanem igerje meg előbb, hogy az a részvét, melylyel irántam viseltetik, nem fog gyűlöletté változni, ha tettemet nyíltan és őszintén a maga valóságában adom elő.

— Bűnünk telett csupán Isten az ítélő bíró. Én legfeljebb szánni fogom önt.

— Jól van. Ön megnyugtatót engemet. Hallgassa meg tehát egy szerencsétlen történetét, s ha sorsom szánalmat képes ébreszteni önben, emlékezzék vissza néha reám, ki talán mégse voltam egészen olyan bűnös, mint a milyennek a világ tartott.

Budapestben születtem, hol atyám előkelő városi hivatalnok vala. Tíz évig éltünk a családi békés élet boldog karjai között. A megelégedés és boldogság koszorúja övezi körül gyermekkorom szép emlékeit. — Ön hova is tüntetek gyermekéveim boldog órái? Szétfoszóltak mint a délibáb családja látszata, mint a lemenő napsugár varázsa, mely a távol bércek kékelő ormait aranykeretbe szövi. Boldog csak akkor voltam, midőn még nem tudtam hogy boldog vagyok. Midőn jó anyámmal estenként kis kertünkben sétálgattam, — vagy midőn néha a gyepadon ülő szűlőim ötébe pihentetve fejemet, el-elnéztem a lefutó csillag halványan elhaló fényét, akkor még nem gondoltam, hogy életem a fájdalom és szenvedés kínos küzdelmei között fog lefolyni, annál kevésbbé pedig azt, hogy lehet idő, midőn multam emlékeit a gyalázat szegylene fogja takarni. Oh Istenem, súlyos az a büntetés, melyet ifjúságom botlásáért mérsz reám!

Itt az elbeszélő hangja áthatva benső megindulásától egészen reszketővé vált. Pár percnyi szünet után nyugodtabban folytatá.

— Mi is az a gyermekkor? A földi

menyországban eltöltött rövidke pillanat. Az élet költészet, a melynek édes varázsa lelünköt a boldogság valódi kéjével árasztja el. Ha a balsors csapásai alatt szétzúzott szívünk leroskad a fájó kín alatt, ha mindazon remény, melyet az ifjú élet bűbájosa képeiből alkotunk magunknak a családás keresztjén vérzik el, csak egy lehet a vigasztaló, s ez a visszaemlékezés a multra, melynek jótékony sugara gyógyír a szív vérző sebére. Ki az a ki kétségbe nem esnék annak tudatában, hogy életében még sohasem volt boldog? Ki az a ki el nem csüggedne, ha szenvedései közepette nem volna egy olyan szaka életének, ha a megelégedés tisztá örömeinek emlékein pihentető ki fáradt lelke küzdelmeit?

En is voltam gyermek, én is voltam boldog! Fájdalom, hogy boldogságom menyországát egy váratlan s épen ezért súlyos csapás kíméletlenül dulta szét. Tíz éves koromban vesztettem el anyámat!

Szavai tudokli zokogásban törték ki. Rövid várakozás után folytatá:

— Ugy-e ön megbocsájt gyengeségemért? Ön tudja méltányolni a fájdalmat, melyet egy szerető anya pótolhatlan vesztesége okoz a gyermek lelkében? Hisz én benne nemcsak szerető gyengéd anyát, hanem tanácsadómat, órangyalomat, egyszóval mindenemet vesztettem el. Magamra lettem hagyva, s nekem gyenge leánynak kellett még szegény apámat is vigasztalnom. Ó jobban megtörte ez a csapás, mint azt előre várni lehetett. — A különben erőteljes férfiút pár év múlva rosztatag aggasztánná változtatta a bánat. Látszott, hogy csak teher előtte az élet, melyet egyedül érettem hordoz, szeretele kétszereződött irántam, mivel bennem nemcsak leányt, hanem elvesztett nejemnek hasonmását is szemléhettem.

Igy éltünk együtt rövid hét éven keresztül, s már már elsimulni kezdéltek súlyos veesztés által felzavart kedélyünk hullámai. Én a háztartást vezettem, apám pedig szorgalmas munkálkodott, hogy számomra minél na-

A hazaáruló ügye.*

Kossuth Lajos nagy hazánk fiát hon- talanná nyilvánította a Tisza-aera egy törvénye, Görgey Arthur extábornokot, a hazaárulót, 207 bajtársa nevének aláírásával rehabilitálni akarja.

Hát ennyire jutott már a magyar! És ez a nemzet fogja pár év múlva megünnepelni ezred éves fennállását? Ezt nevezik alkotmányosságnak? Vagy talán a hármás félisteni jelszó: szabadság, egyenlőség, testvériség szent zászlója alatt, ily hazafiatlanság is elkövethető?!

Nem! Az nem lehet!

Ne ámítsuk önmagunkat, valljuk be őszintén: elkorcsosodtunk, a corruptio ránkfenye megméltelyezett bennünket. Történet-e valaha a világon, hogy a szabadságharc hőseit a felszabadítottak kitagadják, azt pedig, ki elárulta, kit a közvélemény egyhangulag rég elítélt, rehabilitálják!?

Meghazudoltuk a nagy költőt is, — mert ma már a régi sasok verebektet

*) Örökké emlékezetes nap marad minden magyar előtt 1849. aug. 13-ika. — Ugyanis Troloff or. tb. és Görgey Arthur m. diktátor aug. 12. és 13. közti éjjel abban egyeztek meg, hogy a fegyverletét Szőlőstől délre történjék. E szerint aug. 13-án Rüdiger or. vezér Kis-Jenővel megindulván, Szőlős, Moroda és Zaránd vidékét megszállja. Görgey hasonlókép aug. 13-án délelőtt 10 és 11 óra közt megindult Világosról Szőlős felé. Utközben Új-Pankotán egy or. parlamentárral találkozáván, élő szóval még egyszer ismételnie kellett, hogy a fegyverletét komoly szándéka. Erre az ugynevezett »Malom-árkok«-ig együtt lovagoltak, hol Görgey táborkarával várakozott míg Rüdiger közlése tudtára adatik. Görgey Rüdigert megérkeztekor üdvözlölvén, átadta neki a sereg csapatainak és hadkészeleiteinek jegyzékét, beleértve a tartalék-hadat is. Mindössze 11 tábornok volt a seregél, s az egész hadsereg 30 ezer emberből és 144 ágyúból állott. Délután 4 órakor megkezdődött a fegyverletétel. Sokan a kétségbeesés dühében fegyvereiket eltörték, mások forró kővel közt csókkal illették a hideg vasat, míg mások szitkozódva kiabáltak, hogy zettetessenek el- lenre, de ily gyalázattól kímélték meg őket. Voltak elég számosan, kik önmagukat végezték ki. Tisztek és köztvételek zo- kovva borultak egymásra és vettek egymástól búcsút. Más csapatoknál a közlegénység át- közlődvá tört ki a tisztek ellen, őket önzérsől és árulásról vádolván.

egy szívet, szétdulni egy életet, mint az ille- mál, oh akkor nem tilthatja meg hogy szeres- sem. Fogadja érette örök háláját. Más nem adhatok, hisz életem már ugys rég az öné. — S ha én ezen élet felett rendelkezni akarnék? — Tetszése szerint tethetné. Az ifju lelke- sültése tetőpontra hágoit. Nem tudtam meg- akadályozni, hogy kezemet csókjaival ne áras- sza el. Szemei az öröm könnyeivel teltek meg, s a forró könnyecsek kezeimen peregtek le. Alig tudtam uralkodni magamon. — Kisasszony, ha életemet százszorosan tudnám is meghosszabítani, még sem tudnám leróni ön iránt az a tartozást, a melyre sa- zülnek. — Meghazudoltuk önmagunkat. Ravasz, képmutató, haszonleső embereké fajult Árpád ivadéka.

szülnek. — Meghazudoltuk önmagunkat. Ravasz, képmutató, haszonleső embereké fajult Árpád ivadéka.

De hát hiába! Megtörtént ténynyel állunk itt szem- ben. A sok port fel vert Görey-ügyről van szó.

Az összes fővárosi lapok nov. 23-iki vasárnapi számukban egész terjedelmé- ben közlik azt a „Nyilatkozvány“-t, melyet Mikár Zsigmond házalása foly- tán 207 hazafi nem átalott aláírni. A kiket e nagy hazafiak kiléte érdekel, nézzenek utána a fővárosi lapokban s ott megtalálják a 207 nagy hazafit. Mi nem tiszteljük meg őket, azzal a kitün- tetessel, hogy nevüket lapunkban fel- említsük.

Csak az vigasztal bennünket, hogy a mintegy 40 ezer honvéd közül csak 207-et találtak Mikárék, Görgey szere- cesenyosására. De ha még egyszer 207-et is fogdostak volna össze, akkor sem hamisíthatják meg a közvélemény ítéletét, mert a nép szava Isten szava! Igaza van a régi népdalnak, melyet még most sem felejtettek el öregjeink, midőn dalolják: „— Klapka feladta, G ö r g e y e l a d t a.“

Még csak egy lépés van hátra. Mond- játok, hogy Kossuth volt a hazaáruló és Görgey a magyar nép földi istene. Aztán megírhatjátok az 1848—49-iki magyar szabadságharc történetét.

A mily vesztült állunk a közös- tgyes Tisza-korszak alatt, bizonyára erre is akad nagy férfiú.

Csak tovább-tovább ezen az uton. — a — r.

H I R E K.

Budapesten, de egyebütt is hire jár, hogy Jankovich Lászlónak semmi kedve a Beamer fõispánságra, miert is beadta lemondását, — még pedig oly határozott hangon, hogy Tisza minister ur utódját keresgéli. Soha se tartozunk Jankovich László ur feltétlen bámu- lói közé, a mint ennek szóval s írásban is elégszer jelét adtuk, de az igazsághoz hívek akarván maradni mindenkor, annyit meg kell jegyeznünk, hogy jó házból való legény legyen ki átvési örökségét; mert mind arany, a mi fénylik, s az új fõispánynak nagyon sokkal kellend megküdeni, a mivel Jankovich csak játszik.

A kuria elnökévé a király Porczel Béla volt másodelnököt, ez állásra pedig Szabó Miklós kir. táblai elnököt, az ékként megüre- sült kir. táblai elnökségre pedig Mihajlovics a legfõbb ítélõszék egyik érdemdu tanácselnö- két nevezte ki.

vai köteleztek. Ön megengedi, hogy rabszol- gája legyen, hogy életemet az ön kezébe te- hessem le. Rendelkezzék tehát vele. En önért kész vagyok azt minden pillanatban feláldozni.

S ha én nem azt kívánám, hogy meghaljon érettem? Az ifju zemei a bámulat ószinte kifejezé- sével csüngöttek arczomom. Nem tudtam ellen- állani. Közlebb hajoltam hozzá, s mintha a szavak fontosságát éreztem volna, melyek jövendõm felett határoznak szóttagolva mon- doltam:

— Ez azt akarom hogy éljen, éljen én érettem sokáig, örökké.

Minek beszélnék többet. Ha a törekeny csó- nak a tenger áramlatának hullámain uszik, megmenheti-e azt más mint a véletlen? Az én véletlenem nem jött segélyemre. Hittem az ószinte szavaknak. Hatalmas szavát a szere- lem keblemben óriási erővel emelte fel. — Diadalmaskodott rajtam gyengeségem. Rab- szolgája lettem érzelmemnek, melyeknek fé- ltelmes hatalmát csak később tanultam megis- merni. A nõ sziv varázs birodalom, kulcsa a rejtélyesség. Telve ezer ábránddal, ezer remény- nyel. S e búvájos tarka világ semmi más mint a kaleidoscop látszata. A tárgyuk egy, mely fényét a nõieség természetétõl kölcsönözi. E tárgy a szerelem, s ennek az ifjuság prizmján, megtört fénye a hány színre bomlik, annyi ábrándot, annyi reményt alkot.

Ha az ifjuság fénye elenyésszik, s ha maga a szerelem tárgya világot betölteni nem képes, akkor a szívbem oly új tátong, melybe a meg- halt boldogságot temetjük. Ha pedig e tár- gyalat az ideál képe habár mint eszmény tudja is betölteni sorsuuk korlátolt és megkötött, mert velünk többé nem akarunk, hanem eszmény világunk zsarnoka rendelkezik.

A nõ sziv szerelem teremtett, s boldog csak az, kinek jó csillaga a való ábrándjával népesít be lelke birodalmát. A ki elérhetel- len után sovárog, lidérczet üz posványok felett, s tévedését csak akkor látja be, midõn megta- gadja tôle kora, hogy keresse azt, a mit a fellegekbe járván elvesztett láb alól.

Csurgó meg van áldva papjaival. B e r k y József csurgói r. k. esperes, ki mindenhol ott van, hol jót kell tenni, vagy segedelem szük- séges, Csurgón létesítendõ kisdudorára egy ezer forintot ajándékozott. K ö r m e n d y Sándor ref. ev. esperes pedig a Bujanovics Jánosné féle alapítványból a csurgói gymná- zium számára tanzsoklora tízezer forintot eszközölt ki; s mint halljuk újabban ismét egy nagyobb szerü allami segély kieszközlé- sén fáradozik. Az Isten áldja meg õket.

Mintha csak vissza került volna korforgá- sában a régi jó idõ, melyrõl azt tartják, akkor volt, midõn a most megnevesedett s megbáto- rodott zsidó uraságok nagyjajja fölörig is elvá- rokozott, míg kopogtatására belülrõl azt mondták hogy „szabad.“ Mintha ismét egy nap virradt volna fel a multból november 30-ikán midõn nemcsak a Somssich név, de Somssich And- ornak is számos tisztelõje jelent meg Sár- don, hogy nevenapjára üdvözöljék régi szokás szeriut a ház urát, hogy elmondják szívbõl eredt jó kívánataikat, hogy kifejezés adjanak az elismerésnek, melyet Somssich Andornak a közügyek terén való tevékenysége, mind szélesebb körben kivívott! Az õnnepélyrõl elég ha annyit mondunk, hogy méltó volt a régi sárdi napokhoz, a ház urujé s körülötte a ház virágai leányai vetõkedtek szíves lá- tásban. Hát persze hogy volt áldomás is, mely szívbõl jött, hát szívehez is szólt. Ad multos annos.

Az eszéki vasúti hid leszakadása tárgyában megtartott végtárgyalásról pécsi levelezõnk írja: Az 1882 szeptember 23-án történt eszéki katasztrófa érdemleges tárgyalása m. hó 17-én (hétfõn) vette kezdetét a pécsi kir. törvény- széknél.) A terjedelmes végtárgyalás az egész hetet igénybe vette. Tekintve, hogy négy vád- lott (Koch, Stelzl, Jobbágyi és Réczey) és több mint 20 tanu szerepelt ez ügyben, nem is csodálkozhatunk ezen. Tetszük miatt nem közölhetjük az eszék tárgyalás lefolyását, csak megemlítjük, hogy a védék (dr. Illás Károly, Polonyi Géza és Friedman Bernát) minden fitt-fitt megmozgatták, hogy védeneczeink fel- legyenek mentve. Célzt is értek, mert mind a négy vádlott az ítélet kihirdetése alkalmával fel lón mentve, és pedig Koch hifélfüggyelõ feltéleni (védõje dr. Illás K. volt) a többi három pedig feltélesen, smennyiben az íté- let ellen kir. ügyész felebbezési jogával élt.

Nagyra vannak a kormány s közegei; egyre hirdetik, mennyire halad Magyarország a civilizáció útjain s mennyire élvezi annak áldását; persze mindenki tudja, hogy ebbõl egy betû sem igaz, hogy pusztulunk veszünk nem bírjuk a reánk rótt terhekkel, nem bírjuk el Tisza Kálmánék civilizációját. Egyik újabb tanúsága a megdõhetetlen tételnek az is, hogy Veszprém rendezett tanácsu városban mozgalom indult meg arra, miként nagyköz- ségég alakuljon át s így a roppant költségek- nek legalább egyrésztétl meneküljön. Ezzel s ehhez hasonlókkal tessék diszeküdi.

Maizena. Ily nev alatt árulja a zsidó a ku- koricza lisztet, melynek csodálatosát kürtöl- teti is a Zornálokkal. A kinek gyomrát a mai ártatlan viszonyok megfeszik s gyomor- hurutos lesz, könnyen lépze meg, s még a leg-

Ha eszményünket a való életben feltaláltuk, ragaszkodunk ahhoz még akkor is, midõn a tények ahhoz kötõtt ábrándjainkat a sárba tapodták. Fáj elvesztenünk õt, mert benne nem csupán a ferfit, hanem csalódott reményeink eszményét is látjuk meggyalázva. Egyszerre veszítjük el benne gyermek éveinknek önkény- telenül életre kelt vágját ifjuságunknak gon- dosan ápoli rajongását, s meglelt korunk vi- gasztaló emlékeit. Így szerettem én azt a fér- fit a kinek mosolya tetetés, a kinek könyje hazuság, szerelme beestelenség volt könnyen hívõségem elámitására.

Ez a férfi a gróf vala! Elsõ találkozásunk óta mindennaposá lett házukban. Viszonyunk mindig mélyebbe és mélyebbe füzõdött. Nem tudtam volna meg- mondani mennyire szerettem õt. Azt hiszem eléggé feltüntettem azzal, hogy kijelentem mi- szerint még most itt érette halok meg. Érette, bár nem személyéért, hanem ideálért, melyet felõle képzetemben állítottam, s a melyet vele együtt elvesztettem.

Apám nem tudott szerelmünkrõl semmit. Több ízben akartam nyilatkozni elõtte, de a gróf megtilto ta. Ezen akaratát azzal indo- kolta, hogy apám családja iránt bizonyos po- litikai okok miatt gyûlölettel viseltetik s így õ bizonyára eltiltana közöttünk minden további érintkezést Szavainak feltétlen hitelt adtam. Hisz jobban hittem benne, mint Istenemben.

— De utóvégre is tudtára kell hoznunk szerelmünket?!

— Igen, tudtára fogjuk adni, azonban egy célra vezetõ helyes utat fogok kitalálni.

Egyszer midõn jövõ boldogságunk feletti aggályom következtében újra emliteni talált- am elõtte a felfedezés szükségességét, meg- fogta kezemet, s mélyen szemcímbe nézve kérdezé.

— Gizella, bizol-e bennem?

E kérdés nagyon furcsának tünt fel elõttem. Miért kéri bizalmamat, midõn már egész lel- kemmel megajándékoztam. Felelet nélkül ha- gyám kérdését, csak szemeim fájo könyei be- szélték helyetemet.

kevesebb baj ebben, hogy mérég drágán veszí- meg az ócska málét; hanem az már több, sok nagyon is sok, hogy Szapáry ur ennek a Máizenásnak adómentességet adott, világra szóló létszitményéért, melyekkel oly haladást tanusit az ipar terén. Persze a magyar ember fizet, majd bele szakad, úgy kell neki, miert nincs esze. — Lám van a zsidónak az elnevezi a kukoriczát maizenának, magára ter- rített az 1881. 54. törvényczikket s adó- mentes lesz.

A zsidó kereskedõk annyira tönkre tették boraink hitelét a külföldön, hogy ugyancsak foghatós legyen, ki még vevõre talál, s ha már vesz a külföldi, ahoz köti, hogy biztosítva le- gyen miként termelõrõl kapja. de hát nem azért zsidó a zsidó, hogy ennek is módját ne találja. Valami Stein nevü Jakhez Sopron- megyében Módoson vett akkora szõlõt, hogyha görbelábu porontyaival egyszer kimegy, hát az összes termés nem elég jóllaktatásukra; ezen õsi(?)bírtok alapján kiállította magának a bizonyítványt, hogy õ szõlõbírtokos s most mint ilyen árulja saját termésü brait, melyeket valószinüleg poshadt vízbõl készit. Így terjesztik a „magyar bor“ jó hírét, a hazafias zsidók. De hát persze mit törõdik ezzel a drágalatos kormány. A szõlõt pusztítja a philexera, a bort megrotítja a zsidó ez mellé- kes dolog lássa a magyar mint éltet meg, csak Rátpaizsi zsidó király tartsa nyitva erszényét.

Öszinteség. Maderspach miskolczi fakeser- kedõ a kicsinybeni eladást Kohn nevezetü ottani zsidóra biza (valószinüleg a maga ká- rán akart tanulni) mikor azután a beszédett pénzeket át kellett volna adni, Kohn nem volt seholse, helyette levele érkezett, melyben nyil- tan elmondja, hogy a beszédett 219 frt 54 kr. nem adja oda, mert hát õ z s i d ó s t u d j a h o g y a k e z e s z t n y e l h o g y k e l l e l b a n n i. Kiváncsiak vagyunk megfogja e mutatni a bíróság cneak az oreságnak hogy Magyarországon ma még nem lehet ily bátran s nyiltan hivatkozni a zsidó törvényre.

Nagy K. miszáról szól az ének: Az itteni casinóba, melynek tagjai 4—5 emberen kivül mind izraelitákból állanak, 22 év elõtt némely jelentkezett elõkelõ polgárok szõtõbbség által nem vétettek be tagokul. S ezen a polgárok felháborodva, alkották polgári egyletüket, mely kezdetétõl fogva virágzásban volt, s jelen- leg is 160 tagot számál. Alapszabályaik szeriut belõle a zsidók ki vannak zárva, azon okból, mert a polgárok is 22 év elõtt a casinóból kizárattak. Ezen kizárásoknak voltak és kellemetlen következesei. Már kezdetben 20 év elõtt a zsidók ugynevezett Bann-jok által egy polgári sötõmestertõl kenyeret, zsemlel nem vettek, a ki ez által nagy kárát talán romlását is tapasztalván, a megyéhez folyamodott, és egy küldõtségnak kellett a bjt megorvosolni. Kisebb-nagyobb károk foly- ton következtek. A polgárok ezt belátva, kö- zeledezt próbáltak az által, hogy bálképes loo izraelita családot táncvizigalmukba meghívtak, Néhányan a meghívtottak közül megjelentek, néhány meghívtottak alárendelt fatuljaikat küldötték. Ezen a polgárság újra megnehez- tetl, és az idén egyedül azon izraelitákat hivta

— Bocsáss meg kérdésemért — folytatá — mialatt könyjeimet csókjaival szírítá fel, de lásd én olyan ajánlatot akarok neked tenni, a mely minden megelőzõ bevezetés nélkül nagyon meglephetett volna.

— Látatlanul aláírom! — Azt akarom tanácsolni, folytatá egészen kipirult arczaal, — hagyd el a szülõi házat, s kövess engem.

Ajánlata valóban meglepett. E tehetõsége nem is gondoltam. Melyen megilletõdve ugyan, de hizalmatlanság legcsekélyebb gondolata intézem hozzá e szavakat:

— S miert kívánod tőlem ezt? — Lásd édesem, atyád frigyünkbe nem fog beleegyezni, ha kezdet egyszerűen megkérem tôle, vagy ha teszi is, sok kellemetlenséggel fog járni. Azért eselt föztem ki. Te elhagyd a szülõi házat, s mi titkon egybekeulünk. Pár heti együttlét után visszatérünk, megkérjük szépen az atyust, hogy ne haragudjék, meg- fogadjuk hogy ezt többé nem tesszük és szent lesz a béke. Az atyus megbocsát, mi pedig boldog férj s feleség leszünk.

E terv nagyon józannak látszott első pillan- tatra, s a gyanunak legkisebb árnya sem fért rutul behállózott lelkemhez. Midõn azonban a gyakorlatban is alkalmazni kellett, valami ösztõnszerü félelem fogott el, nem tudtam ki- békülni azzal a gondolattal, hogy jó atyámat ki engem annyira szeret megzomorítsam. — Ellenvetéseimet azonban csakhamar eloszlatá a gróf. Hisz ez nem is oly kiválóan ritka eset, hogy rajta sokáig tépelõdni érdemes volna. Felhozta szerelmét, a melyért én ezen kis áldozatot sem akarom meghozni. A csáb gyõ- zött. Szerencse csillagom végleg elhomályosult. Oh miert is olyan gyenge a nõ sziv, hogy a küzelem porondján bukni kell. Tapasztalat- lan lányka voltam, minden aggály nélkül ju- tottam kelepezebe.

(Folytatása következik.)

meg vigalmára, jelentek. Kivá- valahára véget táknak casinójá delmi nevet vis- sinõ.) Mindenik — Már szinte csak az antisze- a Khanizsner nek; nohát meg Krisztus születé 25 évvel ezelõtt láttak napvilá- a mostani vis- mert ma a meg- a zsidók össze- juk hogy a ha- donak van juss beverik, futva- cum gentibus s res, de ha egy- denébõl az oras a fajtából még tanák még a p- akkor késõ les- Rimek régi l a palotában, — Csalo az e- uj nemességre

F. hó 22-én tárgyalása; a k nagy haladást, tapasztalhatni; van, hanem ha lyett tettünk ke- nokok örömet r- lenzékiek, reáji hogy ez kevese mánypartiak m- inkább mint iga- tlak, hogy port szerencsétlenség nyi dolog, na- képes elhitetni- hihetné hát ak- szág sora, mik- viszonyaink gy- S z a p á r y e l õ h o g y l á m e s i k e g y s z e n é b a n. (Az egész viz- hogy Ausztriáb- nyebben lehetõ- ott a gazda terri- ipar, ott vagy- nek, hisz gondol- mi vegyük meg- e maga a min- egy lélekre csak esik; jól jár hát számíthatja, ho- fizethet. Homõ- keveset törõdik, felügyelõ meg a nek. — A függ- költségvetés me- ban is; az in- U g r o n G á b o r A pártokvöl- lyi Albert kö- tet s önálló ma- azonban, hogy a pártokvölvi a a mi sorainkban még az is szava álló vámerület — Az egyesült H o r á n s z k a e z e t e t e s z e g e t — hiába, meg- nyerget nem le- E vitában is Br. A n d r e j a v a s l a t o t n y u j t a i n a k s a b ö r z e k a t f e l z o n i e j s e t u d, d e h á t t d ó t t e h e l n é m a j a v a s l a t t ö r v é

A »Magyar- kiadásában me- kiváló szakérte ifjusági folyóir- mal örömmel e a 17—22. füze- kiket a szerkes- ból gyűjtött me- érdekes és min- gyönyörkõdõti érdeklõdést, m- nusitanak és „szerkesztõi tíz- méltó tárgyhoz pályázat, mely- ség serkentés- sült. A pályá- nek, de képez- adták. Ugy- tudományi pály- dekesen van u- hogy nevüket- vesében tessz- velük, a mire reményünk van

meg vizsgálom, kik tavaly személyesen megjelentek. Kivánatos volna a surlódásoknak valahára véget vetni. Van az itt lakó izraelitáknak casinójukon kívül még egy kereskedelmi nevet viselő casinójuk is. (Handelskaszinó.) Mindenikben több német lap olvasható. — Már szinte halljuk mendni, hogy mindez csak az antiszemita kalendáriumból való, a Khanizsaner hazafi zsidók azok nem ilyenek; nohát megmondjuk hamar, hogy e scrok Krisztus születése után az 1859. évben, tehát 25 évvel ezelőtt a „Vasárnapi Ujság“ hasábjain láttak napvilágot; s magunk is elismerjük, hogy a mostani viszonyokra nem illenek egészen, mert ma a megye alig léphetne fel eredménytel a zsidók összeesküvése ellen. Nagyon jól tudjuk hogy a hatóság védelmére ma csak a zsidóknak van jussa; ha egy rongy ablaktábláját beverik, futva nyargal Kozma Sándor uram cum gentibus segítségre, van lariment, gesere, de ha egy szegény gójt kibőjtöztetnek mindentől az oraságok az nem baj, marad abból a fajtából még akárhány. Hej majd megállítanak még a pusztítást édes örömet »de már akkor késő lesz!«

Rimek régi löcsei formára. Két zsidó ott a palotában, — Józvit nevet a markába, — Csáló az egyik, a másik szédelő, — új nemességre így tett szert mindkettő.

Országgyűlés.

F. hó 22-én vette kezdetét a költségvetés tárgyalása; a kormánypart igen magasztalja a nagy haladást, melyet ez ország viszonyában tapasztalhatni; mindenki érzi hogy nem ugyan, hanem ha egy lépést tettünk előre, a helyett tettünk kettőt hátra. A kormányparti szónokok örömet nagyon is megkeserített az ellenzékiek, reájuk olvassák a szent igazságot; hogy ez keveset használ az igaz, tudják a kormánypartiak maguk is hogy beszédjük minden inkább mint igazság, de hát azért kormánypartiak, hogy port hirtessenek a közönség szemébe, szerencsétlenégre azonban ez nem oly könnyű dolog, nagyobb elme mint övé sem képes elhitetni a sauk kontós bőségét, hogy hihetné hát akárcsak is, hogy jó indul az ország sora, mikor annyira tapasztala mindenki viszonyainak gyarlóságát.

Sz. a p. a r. y. pénzügyminiszter azzal állott elő hogy lám Magyarországon csak alig esik egy személyre több adó, mint Ausztriában (szép vizsgálat, mikor mindenki tudja, hogy Ausztriában háromszor annyi adót könnyebben lehetne fizetni mint nálunk, levén ott a gazda terményeinek kétszeres ára, ott van ipar, ott vannak gyárak, a melyek fizethetnek, hisz gondoskodva van, hogy portékáikat mi vegyük meg drága áron; s valóban hihetné e maga a miniszter, hogy vizsgálatás miként egy lélekre csak 4 f. s. anyai kr egyenes adó esik; jól jár hát az a szegény ember, aki kiszámíthatja, hogy ez uton is 50—60 forintot fizethet. Honnét? azzal a miniszter ur nagyon keveset törődik, ha nehéz fizetni, ott az adófelügyelő meg a végrehajtó majd azok segítene. — A függetlenégi párt megtagadta a költségvetés megszavazását még állandóságban is; az indítványt hatalmas beszédben Ugron Gábor terjesztette elő.

A pártokivüliek közül szolt Szentkirályi Albert követelvény a fennálló vámtörvényt s önálló magyar hadsereget; nem értjük azonban, hogy ezen követelések mellett miért pártokivüli a képviselő ur; helye ott volna a mi sorainkban. A pártokivüliek közül szolt még az is szavazta a költségvetést, ámbár önálló vámtörvényt ő is kíván.

Az egyesült ellenzékiek részéről felszólalt Horváth S. megmutatta, hogy még az ő tehetsége is elévész a habarék politikában — hiába, megmondták már régen, hogy két nyeret nem lehet megülni egyszerre.

E vitában is kimegaszik az antisemita párt; Br. Andreánszky Gábor határozati javaslatot nyújtott be, az állampapírok kamatainak s a börze megadóztatására nézve; okok felhozni e javaslat ellen persze hogy senki se tud, de hát miután ezen adó legkivált a zsidót terhelné majd lesz gondoskodva hogy a javaslat törvényé sehogys se lehessen.

Irodalom.

A »Magyar Ifjúság«-ból. Révai testvérek kiadásában megjelenő és Kürthy Emil által kiváló szakértelemmel szerkesztett e kitünő ifjúsági folyóirattól, melyről minden alkalommal örömmel emlékezünk meg, most kaptuk a 17—22. füzeteket. Állandó munkatársai, kiket a szerkesztő irodalmunk legjelesebbjeiből gyűjtött maga köré, oly jó, oly állandóan érdekes és mind végig vonzó dolgozatokkal gyönyörködtek az ifju olvasókat, hogy az érdeklődést, melyet a vállalat irányában tanusítanak és melynek legelőkelőbb képét a »szerkesztői üzenetekben« látjuk csakugyan méltó tárgyhoz és tartalomhoz fűződik. — A pályázat, melyet a lap a szorgalom és tehetség sorakéntesére kitűzött, pompás eredményt szült. A pályanyertesek nem csak tehetségüknek, de képzettségüknek is igen szép jeleit adták. Ugy a történelmi, mint a természetudományi pályamunka alaposan szépen és érdekesen van megírva, szerzői megérdemelték, hogy nevéket itt kinyomassuk, de majd szívesebben tesszük, ha majd ismét találkozunk velük, a mire ez első hisérhelük után biztos reményünk van. A »Magyar Ifjúság« minden

jeles tulajdonosa mellett is felette olesó és ifjainknak kevés pénzért maradandó örömet szerzünk. — Előfizetési ára negyedévre csak 1 f. 50 kr. és legcélszerűbb ezt egyenesen a kiadókhöz, Révai testvérekhez küldeni. (Bpest váci-utca 11.)

Az »Ország-Világ« XXIV. füzet a szokott változatos, érdekes és a mi fő értékes tartalommal jelent meg. Tartalmából felsoroljuk itt a következőket: 47. sz. Mária Valéria főhercegnő. Areképpel Egressy Gézáttól. — Mária Terézia. Mintatvány egy nagyobb essayból. Irta Tóth Lőrincz. Merengés. Köttemény Jakab Ödöntől. — A csillagokban van megírva. Az Ország-Világ számára írta Sacher Masoch; az eredeti kéziratból fordította Jászni Sándor. — Kolozsvár 1617-ben. Képpel. Japán népmese. Sz. Vtől. — Mítárlat. — Ősi kiállítás. Az ő nőfája. Temple J. festménye. — A piaristák templomában. Köttemény. Dalmady Győzöttől. — Az udvarlás napjai. Elbeszélés Szépfaludy Ö. Ferenczttől. — Az ábrázoló, képpel. — Abdul Hamid szultán és a török birodalom. (Afrikai és ázsiai uti tapasztalataim.) Sztocek Károlytól. — Szeretni örökké, költemény. Képpel. — A havasok királyneje. P. Szatmári Károlytól. (Folyt.) — 48. szám Az udvarlás napjai, elbeszélés Szépfaludy Ö. Ferenczttől. — Szívajok. Köttemény Bartók Lajostól. — A havasok királyneje. Történelmi regény. P. Szatmári Károlytól. — Mítárlat. — Ősi kiállítás. Képpel. — Ne tudja senki. — Hogy ha némán kiderítve Köttemény. Léva Sándortól. — A légkör tüeményeiről. Természettani értekezés Fogolyán T-től. — A csillagokban meg van írva. Irta Sacher Masoch. Fordította Jászni S. — Kongó hajója a wilhelmschafeni kikötőben. Képpel. — Erdemjel. Köttemény Petrikás Mórtól. — Póru jár szerelmes levél. Házi jelenetek a király-utczában. Török Tivadartól. — Az első puská. (Képpel.) Mikszáth Kálmán új kötetéről. B. y. S. — A találka, képpel. — Romai vízhozó leány, képpel. A hét története. M. K. tól. Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház, művészet, kiállítás, hymen gyászrovat, különféle, sakk, rejtvények, naptár, hírdetések. Ismételt ajánlunk e kitünően szerkesztett, gazdagon illusztrált vállalatot t. olvasóink figyelmébe.

VIDEK RÖL.

Balaton-Felvidék, 1884. nov. 24.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A »Népjó« ez évi 46. számában olvasván Vissi István somogy-endrődi jegyzőnek ön-velemére írt nyilatkozatát, — engedje meg t. Szerkesztő ur, hogy én mint vidéki ember hozzájáruljak az ügyhez, kimutatván, hogy Vissi urnak sincs ám mindenkor igaz, mert bizony készül az ő hire-tudta nélkül is az endrődi jegyzői irodában okmány. — mint alább szerencsém lesz beigazolni. Ugyanis a mult hóban Somogy-Endrőden lévén, egy a Vissi ur okmány-gyárában készült eredeti okmány került kezemhez, melyet akkor magam számára lemásoltam; de az eredeti is megtekinthető bármikor Trautenberg Károly endrődi kádármesterénél. Ezen bizonyítványt nagyszerű stíljá végezt másoltattam le. Ezen becsületet iparosnak körülbelül az volt a hibája. (és ez Vissiké fejében nagy száka ám!) hogy a mult választások előtt a Zikenit merete énekelni és a »Füstölt« járatta. De adom a bizonyítványt:

Másolat az 50 kr. bélyegű eredeti után.

Községi bizonyítvány.

Alulírott Endrődi község előljárósága hitelesen bizonyítja, (?) miszerint Trautenberg Károly 40 éves endrődi lakos, (?) községünkben 1871. év óta tartózkodik, mint kádár, ezen idő alatt iparban rendszeres dolgozott, magaviselete — ámbán nem teljesen kifogástalan — de büntetlen; vagyona nincs.

Kelt Endrőden, 1884. okt. 15. Mányoki Mihály m. k. bír. Komáromi József m. k. h. bír. Boka István esküdt. Szunyog Mihály esküdt. Varga Vilmos m. k. s. jegyző. (P. H.)

No édes Vissi ur, ezt igazán tagadja el, hogy nem az ön fabrikájában készült! Azután még azt is megsgom önké, hogy az ítéletet az ő számmal egyetemben sohas tárja ön a publikum elé, mert egész Somogy és Tolna tudja, hogy Steinerleint azért ítélték el mert az igazságot odavágta a jakhec adófelügyelő szemébe, s e miatt állását is kockára tette, tehát — a tollalért ítéltetett el, de fel is mentettek.

Külfönbé béke velünk!

Tek. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja: Balatonmelléki.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kétértelmű. Kant a nagy bölcsész Königsbergben a marhavásártéren lakott. Egy ízben midőn tanítványait hiába intette, hogy ne lármázzanak oly nagyon, hanem inkább figyeljenek, a következők szavakra fakadt: »Uraim kérem legyenek már csendesben, mert bizony mindenki észreveszi, hogy Kant a marhavásáron lakik.

Megszivlelésű. A farkas és hyaena összereltek a konczon, boszuságában elment farkas az orozslányhoz, tanácsot kérvén tőle, miként pusztíthassa el ellenségét. »Állts csapdát utjába, s ha megfogtad fald fel.« A farkas megörül a tanácsnak s akként cselekszik; a mint azonban sikerét látni óhajtván cselének, a csapdát később nézegeti, maga keveredik bele; a csapda erősen tartja. A mint ott vergődik, arra jó az orozslány. A farkas keservesen panaszkodik, hogy böleesett az önista verembe. »Biz ez baj!« mo. az állat király »pedig azért jöttem, hogy segítsen neked felfalni ellenségedet a hyaenát, de miután így történt, most már majd csak annak segítek.« »De hisz én csak tanácsodat követtem« könyörög a farkas. »Az igaz« viszonzoz az

*) Igazán? Cziklikró.

orozslány »csak hogy én ugyan e tanácsot adtam ellenségednek is; mert nekem egészen mindegy, akár a farkast, akár a hyaenát falom fel!«

Községi bizonyítvány. Alulírottak tanusítjuk hogy vádlott Csizmadia, hét gyermeke ran s vagyontalan. Egyéb bűnét nem tudjuk. N. N. községbíró.

Sötét kép. Nagvárosban esküdtzék előtt foly a tárgyalás, nagy bűn, gyilkosság van szóban. Vádlott nyugottan halgatja, oda se tekint midőn vádló bünnösek kimondani s halálra ítéltetni kéri. Eppoly keveset törődik védőjének ékesszóló mentegetéseivel. Az esküdték félre vonulnak, hosszas tanácskozás után kijelentik, hogy vádlott »nem bűnös.« A bíróság elnöke erre kimondja az ítéletet, melyszerint vádlott ártatlannak nyilvánítatik, mehet szabadon. Vádlottnak eddig közönyös arca elhalványodik, nem szól, de nem is mozdul; az elnök kérdi mi baja, tén nem értette az ítéletet; »nagyon megijedtem elnök ur« mokogja a kérdezett. »Hogyan? hisz fel van mentve, mehet szabadon! ismétli jóakarólag az elnök. »Éppen attól ijedtem meg tek. törvényszék, mert hát hova megyek e hidegben s mit eszem odaki, ha innét a börtönből elküldjenek?«

Étkezés s ejjeli szállás Svédországban. — A svéd vasuti állomások, melyeken étkezni lehet, kellemesen lepik meg az utazót. Ezüst étszerek felhalmozva, finom porcellán tányérok egymásra rakva hivatják a belépőt, hogy vegye őket igénybe. Hanem persze igénybe kell venni, önmagokat kell az uraknak szolgálni, mert a kínáló pinczér hibáz, az nincs sehol. — A vidéki utazóra eleinte ez különös benyomást tesz, de ha az első pillanaton túl van, ha már hozzá nyult egyik másik felségese elkészítve, s az asztalokra hárkott ételhez hamar bele találja magát e gyakorlati szokásba. mag szolgája ki magát, vesz abból a tálból a melyikből, s annyit a mennyit neki tetszik; és az étkezésért fizet körülbelül 80 krt. (másfél koronát). Ép ily olesó az éjjeli szállás is, a hol megismerkedünk a feltünő alacsony svéd ágyakkal, melyek napal azon benyomást teszik, mintha törpék számára lennének készítve, éjjel azonban nagyságuk hároszorosára meghosszabbíthatók. Nagy családok használatára nem lehet alkalmazabb butor, mint e parányi helyet foglaló svéd ágyak. — A vendégzeret ott hon van Svédországban, legalább egyszer egy évben minden uribaz megtekin kiváló vendégekkal, az asztalok roskadoznak a felrakott étel sulya alatt. A hideg punsch kézzől-kézre jár az öregebbek között, míg a fiatalok vig tánczcal töltik az időt. Hát ha még itt vagy ott lakodalom vagyon! Osszesereglik akkor az öreg s apró népség mindegyaránt, hogy megbámulják a menyasszonyt. S valahányszor hangzik a kiáltás, »hol a menyasszony« mindannyiszor megmutatja az magát völgenye s a vőfélyek kíséretében kik gyertyákat tartanak. — A ig széled el azonban az ekként kiélegett tömeg, már helyüket ismét mások foglalják el, hogy újra hívják a menyasszonyt.

A tűzkárvalottaknak. Jeiteles Jankef: »Sali leben, ha szheretölsz enghemet adak nhevdebe edj floren a thüzkárvalottaknak.« S a l i l e b e n : »Thudod mit Jankef adjál nekem az egy floren és szeresd a thüzkárvalottaknak.«

KÖZGAZDASÁG.

Gabnatermelésünk jóvedelmezőbbé tétele.

Ez ma mezőgazdaságunknak életkérdése; a gazdasági krízis nemcsak bennünk fenyeget, éri azt egész Európa; Németországból ép oly hangos panaszkó hallhatók, mint Franciaországból; s orosz és román versenytársainknak sincs épen semmi okunk megelégedni a dolog menetével, — ök sem nyugszanak, de teljes odaadással tanulmányozzák ezen nagyjelentőségű gabonaverseny-háboru esélyeit; s ök is ugyanazon következtetésekre jutottak, mint mi magyarok; s ök sem tudnak más orvosságot, mint azon elvnek minél tökéletesebben való keresztülvitelét: igyerezni kell minél olesóbban termelni, hogy az olesóbb előadási árak mellett is nagyobb legyen jóvedelmünk.

Általában ezen tanulmányok azokra elvnek kimondására vezettek: »Minél intensívebben gazdálkodunk annál biztosabban nézhetünk a jövő elébe.«

Főfeladat, hogy minden rendelkezésünkre álló módon nagyobbítsuk földjeink nyersjóvedelmét, mert ez által a tiszta jóvedelmet emeljük. Kérdés most mi által fokozható földjeink nyers jóvedelme?

Erre nézetünk szerint csak kétféle mód áll rendelkezésünkre és pedig: 1. a termés nagyságának emelése, 2. a termés minőségének javítása. Vegyük ezeket egyenkint tárgyalás alá.

Hogy a termés nagyságának fokozása nagyobbítja jóvedelmünket, azt alig lesz szükség e helyen bővebben fejtegetni; szem előtt azonban főleg a gabnatermelést tartva, erre irányuló közléseinket a következőkben foglalhatjuk össze:

a) A gabnatermelésre szánt földek gondos megválasztása, vagyis hogy csak olyan földeket

használjuk gabnatermelésre, melyek csak arra valók, silányabb, a gabnatermelésre nem teljesen alkalmas földeken gabonát termelni soha sem fizeti ki magát, mert ezekről nagy terméseket és jó minőségű gabonát alig várhatunk.

Csak egyetlen hektoliterrel nagyobb átlagos gabnatermés holdankint már igen nevezetesen tényező, mert ezen egy hektoliternyi többletet sem a nagyobb adó nem terheli, sem a talaj mivélés költségei általa nem nagyobbodtak sem több vetőmagra nincs szükség, szóval tisztán a netto-jóvedelem nagyobbításához járul. Azután, ha a gabnatermelésre kevésbé alkalmas földjeinken inkább más igényű, megfelelőbb növényeket termesztünk, gazdálkodásunk megszűnik egyoldalul lenni, s így kevesebb kockázattal lévén összekötve, jelentősen biztonságosabb válik, mint ha egész existenciánkat egyetlen kártyára — a gabnatermelésre — tesszük fel, mely már rendes viszonyok között is kétes jóvedelmeket szolgáltat; hát még midőn a köd, rozsdák, szűzőg, egér-aszály ugyszólván rendszeres vendége a magyargabonának.

b) Második feltételt a földnek gondos mivélése képezi. Igaz, ugyan, hogy a földnek tökéletesebb megmunkálása nagyobb költséggel jár, de az ezzel összekötött költség többlet bő ségesen visszatérül a nagyobb termésben.

c) Leghatalmasabb eszközünk azonban természetünk nagyságának fokozására; az okozero és megfelelő trágyázás. Ezzel azonban később a kiadásoknál szándékozunk tüzetesebben foglalkozni.

A nyersjóvedelem fokozására befolyást gyakorolhatunk továbbá azáltal, ha termésünk minőségére a kellő gondot fordítjuk. Ez alatt nemcsak azt akarjuk érteni, hogy a lehető legjobb minőségű gabonát termeljük, mit kitünő vetőmag beszerzése, a talaj gondos előkészítése a helyes trágyázás által érhetünk el — hanem azt is, hogy piacra szánt gabonát szortírozva, konkolyozva és minden tekintetben kifogástalan minőségben vigyük a piacra. Az, ki egy kissé körültekint, rögtön észre veheti, hogy az egyenlőtlen szemek — a konkoly, a vadóc — rögtön szemet szurnak a vevőnél, kierre támaszkodva, sokkal kevesebbet fizet gabonánkért, mint a mennyit a szortírozás által létrejött apadás a rostásás költségeivel együttesen kitesz; sőt merem állítani, hogy soé terménykereskedőnek főhaszna, epén a tisztítás folytán előálló értékkülönbszetben keresendő. Miert engedjük ezen hasznót másnak, mikor ez könnyűszerrel a mi zsebünkbe juthat? Különben az újabb cséplőgépek szortírozókkal rendszerint el vannak látva, s ha nem, azonnal ilyen gépek beszerzésére kel törekednünk, mert ezek ára egyetlen nyáron többszörösen megnövekedett.

A minőségről szólna, e helyen arra is gondolhatunk: nem volna-e célirányosabb a tavasi búzát egy más, jobban keresett és jobban fizetett gabonafélével helyettesíteni? Itt elsősorban az árpara gondolunk; ott, hol a serfőző-árpa termelés van kilátásban, az árpartermelés gyakran sokkalta jóvedelmezőbb; búzánál; tudunk gazdaságot, mely árpáját 9 f. 30 kron adta el és szép búzájára 8 f. 30 f. sem akadt vevő. Nyitra, Pozsony, Mosony megyék ez irányban máris meglepő eredményeket mutathatnak fel, és hiszem, hogy ezek épen nem kivételesek; s hogy a serfőző-árpa termelését másutt is, sikerrel lehetne üzni, csak meg kell kísérteni, riziko egy sincs vele.

Hogy végül a gazda minél nagyobb jóvedelmet legyen képes birtokáról felmutatni, nem elég a legjobb minőségű gabonát a lehető legnagyobb mennyiségben állítani elő — de kell, hogy természet jó eladni is tudja; a gazda nemcsak termelő, de kereskedő is egyszersmind.

Általános ismeretes, hogy a gabona — és különösen a buza — ára aratás után közvetlenül legmagasabb, ezután egykét hét alatt a buza ára rendszerint 15—20%-ot is csökken; ennek az az oka, hogy az amerikai, dél-oroszországi stb. búzáknál jóval távolabb esnek a buzapiacztól, mint mi, és nem képesek terményüket oly gyorsan Aaglia stb. kikötőbe szállítani, s így a buzaárakra csak pár hét múlva gyakorolják depresszív hatását. Ezen időközön minden áron ki kell zsákmányelnünk az aratást azonnal a cséplés kövesse, s adjuk el búzáinkat közvetlenül a gép alul, mert innen eladva, a legnagyobb árt kapjuk és ezer nyi, esetleges kár ellen is biztosítva leszünk.

Érdemes ilyenkor figyelemmel kísérni a külföldi piaci árakat — London, Páris, Berlin. — mert a depresszió, ezeken pár nappal mindig előbb jelentkezik, mint nálunk, ha most látjuk, hogy a buza árfolyama a mondott piacokon hanyatlott, biztosak lehetünk, hogy mi nálunk is hanyatlani fognak, s így búzáinkat jó lesz még az nap a nagyobb áron emelkedőben van, mi is tartózkodóbbak lehetünk és biztosan várhatunk a jobb árakra.

Igen célszerű, ha kiszámítjuk: mibe kerül nekünk gabonánk szállítása Budapestre és Bécsbe? A vasuti szállítási bér minden gazdasági zsebnaptárban föllelhető; ehhez számítsuk a vasutit szállítás költségeit s így azt; mennyiért lehet gabonánkat áruba bocsátani? s ha méltányos áron nem veszik meg helyben elvisszók Budapestre, vagy Bécsbe s az üzér haszna zsebünkben marad; szóval: a gazdának mindenkor czeruza legyen a kezébe.

Vegyük most a gabnatermelés költségeit szemügyre és lássuk: mit lehet tenni a tekintetben, hogy gabnatermelésünk jövedelme emelkedjék; Ezen költségeket két csoportra osztom: 1) állandó, 2) változó költségekre.

Az állandó költségek: az adó, az évi bér vagy tisztí fizetés, vagy az általános költségek-ből a gabnatermelésre eső részlet, biztosítási díjak stb. — ezeken nincs mit változtatni; ide sorozhatom bátran a vetőmag számláját is, mely nem lesz kevesebb — akár nagyobb, akár kisebb a termés. Félig-meddig ide valók a talaj megmunkálás — tehát a szántás, vetés, fogasolás, boronálás, ápolás költségei is. Hogy a jobb művelés nagyban fokozza a termést, azt már fentebb tárgyaltuk; s így a mennyiben kötelességünket e táplálóanyaföld iránt eddig megtettük, ez az állandó költség rovatába tartozik; ha azonban itten mulasztásaink voltak, a költségeket itten szaporítani kell a talaj mélyítése, a föld előkészítése, a növények ápolása — gyomlálás stb. — által és megfogunk győződni, hogy a talaj a gondos megmunkálást nagyon meghálálja.

Változó kiadásaink, melyek a termés mennyi és minőségétől függenek: az aratás, cséplés, behordás költségei; ezeket azonban ismét figyelmen kívül hagyva, a változó kiadások legfontosabbikára — a trágyára — térünk át.

A trágya mindenekelőtt első tényező arra, hogy terményeink s ezáltal földjeink nyers jövedelme a lehető legnagyobb mértékben emelkedjék. — Ha a németek, francziák, angolok ugyanazon területen mint mi, kétszerannyi búzát termelnek: ez főleg a czélszerű trágyázásnak tulajdonítandó s nálunk még a megfelelő trágyatelepek is a ritkakágok közé tartoznak. A magyar gazda nem csak kevés, de rossz trágyával is dolgozik, és ha nem is vesszük rossz néven, hogy nagyon is tartózkodó álláspontot foglal el a mesterséges trágyaszerek alkalmazásával szemközt — annak megrovására, hogy a trágyát kellőképen kezelni sem szokta. alig találhatunk méltó kemény kifejezéseket.

Trágyalé-szivattyú — még azon ritka helyen is, ahol van — csak czifraságnak van és nem használják; több helyen látam trágyát szekérre rakni, mely tele volt penészszel — világos jelűl, hogy ritkán vagy talán sohasem locsolták; pedig a trágyalé a trágya legértékesebb alkotó részét (a káli- és ammósókat) tartalmazza, s hol ez elszivárog, vagy ahol elfolyt, a trágya értéke felenyire apad.

Szerintem a gazdasági egyesületek egyik legfontosabb és legháladátsabb feladata lenne czélszerű trágyatelep-tereket készíttetni, s ezt sokszorosítva, pontos költségvetéssel szétosztani, főleg a kisgazdák között s esetleg törekvő kisgazdáknak udvarán mintaképpen, jutalom fejében igyen készíttetni trágyatelepeket, hogy a szomszédok lássák és eltanulják tőlük.

Azzal, hogy a trágyát okszerűen kezeljük és igyekezzünk minél jobb minőségű trágyát vinni szántóföldjeinkre, még nem tettük meg mindent; minzenekelőtt sok trágyára is van szükségünk. E tekintetben első teendőnk legyen az állatlétszámot szaporítani; s mi ezzel szoros összefüggésben van: rétejinket és takarmánytermelésünket fokozni. Több állatot szerezni be, anélkül, hogy több takarmányról gondoskodnánk, döresség! A trágyát nem teremt az állat, hanem a takarmányból készíti; s ha ugyanazon takarmányquantumot 50 vagy 100 drb marhával etetünk meg, az alom által okozott különbségtől eltekintve, ugyanazon trágyamennyiséget kapjuk eredményül. Csak hogy az 50 darab bőven tápláltván, a trágya mellett tejet, borjat vagy gyapjút is ad, vagy meghizik haszon fejében; a rosszul táplált 100 drb állat kereszetteb fog érni a takarmány elfogyasztása után, mint annakelőtte.

Jövedelmes állattenyésztés tehát főfeladat; az állati termények igen jó áron lesznek értékesítve, s ezek produkciója által több és jobb trágyát s a több trágya után több búzát várhatunk Ott, hol közvetlenül a takarmány termelést nem fokozhatjuk, s hol különben a viszonyok megfelelőek: gazdasági mellékparagás, főleg a kicsinyben is sikeresen üzhető szeszgyártásnak van helye, melynek mosléja kitűnő hízaló takarmány; s általa míg a naponkint piacra kerülő szesz folyó kiadásaink fedezéséhez nagyban hozzájárul, a trágya szántóföldjeinknek válik igen-igen nagy hasznára. Meg kell becsülni s összegyűjteni mindent, aminek trágyaértéke lehet; eldöglött állatok összevagdálva a keveréktrágyába (compost) tétetjük; csontok összevagdálva, a kovásnával levagdalt körmök, szaruhulladék, korom, toll, egyzszóval minden szemét, gyom, iszap ide hordható, s e compost valójában a gazda takarékpénztárát van hivatva kepezni.

Mindézeknél azonban kényesebb dolog a mesterséges trágyaszerek használatát ajánlani! A magyar gazda borzad tőlük és nem bízik bennük, bárha ugyancsak van módja olvasni, hogy a mesterséges trágyaszerek, ha szerencsésen lettek megválasztva és helyesen alkalmazva, milyen mértékben nagyobbítják a hasznot? A fő kifogás ellenük, hogy drágák; azonban szerintünk a drága és drága között különbség van. Hogy ezt megítélhessük, azt kell csak tudnunk, hogy kifizeti-e magát alkalmazásuk vagy sem? Nézetünk szerint a mesterséges trágyaszerek által előidézett ter-

més többletben nemcsak a trágyaszerek ára térül meg, de ezenfeül még olyan felesleg marad, hogy a mesterséges trágyaszerek alkalmazását rentabilisnek kell mondanunk. A külföldiek tudnak legalább is olyan jól számolni, mint mi magyarok, s a kis Szászország szorgalmas lakói nem hintenének évenként ezerekért vásárolt mesterséges trágyaszereket földjeikre phosphatok, guanó, chilisalétrom stb. alakjában, ha a természetből ezek alkalmazását ki nem fizetné; a mesterséges trágyaszerek alkalmazása nem kétesértékű experimentum többé, de szilárd alapon nyugvó tan, amely már milliókat jövedelmezett azoknak, kik azt alkalmazni tudják.

Hazánkban is történnék már ez irányban kísérletek, s azt hisszük: nincs messze az idő, mikor a magyar gazdának — főleg a szegényebb Felföldön — a boltba kell menni trágyáért; hiába, a szükség nagy mester; saját javunk, saját érbünknek ezt elodázhatalanul követeli, mert az intenzív cultura s a gazdag trágyázás az egyedüli, melyek mellett gabnatermelésünket jövedelmezővé tenni lehet.

Bele kell tehát törődni a jelen viszonyokba, s igyekezni kell minél előbb az extensív gazdálkodásról az intenzív (belterjes) gazdálkodásra átmenni; „ne a földet, hanem a munkát szaporítsd!” mondja a példásó mely jelen viszonyainkra különösen alkalmazható.

Lukács F. (M. Sz.)

Fagyás ellen. Kevesen tudják, hogy fagyott kéz s labákat, még ha kisebesedtek is már, könnyen meglehet gyógyítani; csak megsütött vörös hagymával burogassuk, még görvélves sebek is — néhány napi használat után — meggyógyulnak ezen egyszerű szer alkalmazására.

Száraz vagy áztatott kukorica? Egy németországi kísérleti állomáson 10 darab 2 éves ürüt áztatott kukoricával tartottak 4 hétig. Az áztatáshoz azonban csak annyi vizet használtak, a mennyit a kukorica föl tud szívni. Az eredmény az lett, hogy a száraz kukoricával tartott juhok négy heti gyarapodása fejenként 3 kilóval ment többre, mint az áztatott kukoricával tartottaké, s a gyarapodás a második négy hét multán 5 1/2 kilóra ment. Az illető, a ki a kísérletet tette, azt a nagy különbséget annak tulajdonítja, hogy a juhok a száraz kukoricaszemeket jobban megrágnák s így jobban is megnyázzák s tehát jobban is kihasználják, mint az áztatott kukoricát.

K—ny K—k.

Kaposvári piaci árak.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Buza, Rozs, Kukorica, Arpa, Zab, Hajdina.

Sze kesztői üzenetek.

S. A. Minél többször, annál szivesebben vesszük.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDÉTESEK.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles köszönő-irat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfi-erőt, magömléseket, a bujakornak ntókövetkezményeit, uőknél férférfolyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanlanság egyik főokozója, a bőrbetegségeket, gyógyít új gyógymód szerint biztos sikerrel gyorsan és alaposan

Dr. Garai Anatal

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt es. kir. osztály-őorvos. Rendelő intézet: Budapest, VI. ker. gyár-utca 7. szám, I. emelet, bejárat a lépcsőről, a sugár-utról jobbra a második ház. Rendel naponta d. e. 10 óráltól d. u. 4 óráig, és este 7 óráltól 8 óráig. — Vasárnap és ünnepnapokon este nem rendelék. — Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel választatik és gyógyszerrekről gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem.

Gyermekjáték nagy választékban.

Karácsonyi és Ujévi ajándéku

ajánlok hölgyek részére legújabb

párizsi kalapokat, virágokat, karmantyukat, berlini és csipke kendőket, gámáseknikat, kötött, és lemez alsóruhákat, kezttyüket, posztó cipőket, és mindezeket. — Továbbá albumokat 60 krajcztól 30 frt-ig, pluche varródobozok, kezttyű- és zsebkendőtartók, kézi kosárcák, varró- és gombostű váncosok, melltűk és illatszereket. — Urak részére ingek, nyakkendők, gallér és kézelők, szivar és pénztárcák, dohány szelenczék, tinta, ora, és gyertyatartók, czizma húzók, kefe tartók, írómappákat stb.

Kezdtt himzések nagy választékban vannak.

Különös figyelmükbe ajánlom nagy raktáru

Gyermekjátékaimat.

Kérve a n. é. közönség minél számosabb rendeléseit és azoknak pontos kiszolgáltatásáért kezeskedve

maradtam mély tisztelettel

POLLÁK SOMA

KAPOSVÁROTT.

Vidéki megrendelésekre e leganyobb figyelem fordittatik.

Gyermekjáték nagy választékban.

NYUJTSUK A SZERENCSENEK JOBBUNKAT!

500,000

100,000 sorsjegyből 50,500 nyereménynek kell bizonytörténnie, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 b. márká illetőleg

Table with 2 columns: Prize amount and Number of tickets. Includes prizes like 300,000, 200,000, 100,000, etc.

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsoltatik ki 157,000 m. öszszegben. — Az 1 oszt. főnyeremény 50,000 mt tesz s a 2-ikben 60,000, a 3-ikban 70,000, 80,000, az 5-ikben, 90,000, a 6-ikban 1,00,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000, illetőleg 300,000, 200,000 stb. márkára emelkedik.

A legközelebbi nyereményhúzások tervszerűleg van megállapítva.

Ezen nagy, az állam által biztosított pénzsorsjáték első osztályu húzása kerül:

- 1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt o. é.
1 fél eredeti sorsjegy csak 1.75 frt o. é.
1 negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr. o. é.

Mindenmü megbízások, a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az öszszeg utánvétele mellett rogtón a leggondosabban teljesítetnek, s mindenké az állam czimérével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezeibe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek melyekből ugy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető megküldjük a hivatalos húzási lajstromot. Kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az öszszegnek visszafizetése mellett húzás előtt visszavenni. — A nyeremények kiizetése tervszerűen pontosan s az állam jótállása mellett történik. Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250,000, 100,000, 80,000, 60,000 stb. márkával.

Egy ily a legszolidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőkelőbb részvétele lehet bizony számítani s kérjük ennél fogva, hogy minden megbízásnak megfelelőhessünk, minden megrendelést mielőbb, mindenesetre pedig f. é. december 10 ke előtt az alábbi czéghöz küldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

U. i. Ezzennel köszönetünket nyilvánítjuk az eddig ajándékozott bizalomért s kórkjuk a hivatalos tervezet áttekintése által a nagyszerü nyerési eselyekről meggyőződni, melyeket e sorsolások nyújthatnak

A fent. bbiék.

Kiadóh... Kaposvárott, zárd... az előfizési pénzek... Megjelenik mi... Előfiz... Egész évre... Fél évre... Negyed évre... Egyes szám... Hagelma... könyvkereskedésben... Kap...

Pénz

A ki körültek... terén, a ki előt... magánélet vizs... megdöbbenéssel... ként a bálvány... ijesztő mérvben... állítottak fel, s...

Mondanunk s... dogma a zsidó... felfogás dajkálj... fogás növelte o... idő, a mikoron... kell minden tis... gaz bálvány de...

Gazembar vo... alsóbb fogalmá... azért környez... gazembarseg j... piszkos lett, d... aranynyal.

Földönfutóvá... társadat, keser... követ utaidon... pezsgős üvegek... rátko éljen ü... lelkiismeretedet... volna is valah...

Bűnök, mely... sőtétben, napi... legocmányabb... csak pénzed le... forrását, — ki... szerzésében me...

Gazdag vagy... hatsz, ha sziv... szegénysége s... utszéli koldusn... S mindezt, r... és fekély, kösz... sadalom a zsidó...

T A

Hogy félrevez... a gróf még lát... a becstelen nyo... lépni, hol gaz... lapolnájában p... bogó, nyugtalan... esküt tenni, a m... telező. Nem fél... egy eltévedt v... morzsolja!

Igy lettem az... annak tartottat... egy véletlen pi... tudomásomra... melynek áldozta... Boldognak és...

habár nem oly... végre is teljesü... hattam a férfit... szerelmével sze...

Ugy látszik... kenysége iránt... ezzel vélte jóv... mat a gyalázat... Két évig élte...

codni. Álförje... somra. S való... magamat, ha... boldogságom... perczemet, és...

és szórakozás... mamból, s me... szemrehányás... állt hatalmas...

Izzó tűz g... gondolat, hog... között pihené... apám leánya... hatik.

A gróf ne... Legfényesebb... met. Azt bel...